

Vlaams
Parlement

stuk **1048** (2010-2011) – Nr. 1
ingediend op 25 maart 2011 (2010-2011)

Verzoekschrift

over het al dan niet milieuvriendelijke karakter
van (steun aan particulieren voor) het plaatsen
van zonnepanelen

Verslag

namens de Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie
uitgebracht door mevrouw Veerle Heeren

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Jan Penris.

Vaste leden:

mevrouw Griet Coppé, de heer Carl Decaluwe, mevrouw Veerle Heeren, de heer Veli Yüksel;
de heren Chris Janssens, Jan Penris, Wim Wienen;
de heer Filip Anthuenis, mevrouw Mercedes Van Volcem;
de dames Else De Wachter, Michèle Hostekint;
de heer Marc Hendrickx, mevrouw Liesbeth Homans;
mevrouw Patricia De Waele;
mevrouw Mieke Vogels.

Plaatsvervangers:

de heren Robrecht Bothuyne, Tom Dehaene, Dirk de Kort, mevrouw Valerie Taeldeman;
de heer Frank Creyelman, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heer Christian Verougstraete;
de dames Irina De Knop, Vera Van der Borgh;
de heren Patrick Janssens, Bart Martens;
de heer Bart De Wever, mevrouw Goedeke Vermeiren;
de heer Peter Reekmans;
de heer Hermes Sanctorum.

1. Procedure

De verzoeker heeft op 11 oktober 2010 een verzoekschrift ingediend over het al dan niet milieuvriendelijke karakter van (steun aan particulieren voor) het plaatsen van zonnepanelen.

Op donderdag 2 december 2010 heeft de Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie beslist om het verzoekschrift ten gronde te behandelen.

De commissie gaf aan mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, de opdracht om over het verzoek een standpunt aan de commissie voor te leggen. Op donderdag 27 januari 2011 agendeerde de commissie de bespreking van dit standpunt.

2. Inhoud van het verzoekschrift

De *verzoeker* vraagt zich af of de steunmaatregelen voor zonnepanelen wel een doeltreffend middel zijn om hernieuwbare energie te stimuleren. In de praktijk blijkt vaak dat mensen met een beperkt budget niet in staat zijn om zonnepanelen te installeren, ongeacht hoe zuinig ze in hun woning met energie omspringen. Meer bemiddelde mensen kunnen intussen kwistig omspringen met energie en toch genieten van de steunmaatregelen voor zonnepanelen. Wil de overheid dan enkel welstellende mensen steunen? Zou ze niet veeleer de producenten tot milieuvriendelijkheid moeten aanzetten?

Voorts betoogt de verzoeker dat de milieuvriendelijkheid van zonnepanelen niet vaststaat. Zijn de milieu-impact van productie, transport en ontmanteling wel meegerekend?

3. Standpunt van de bevoegde minister

Minister *Freya Van den Bossche* wijst erop dat voor het berekenen van de milieuvriendelijkheid van een energiesysteem, de energierterugverdiëntijd een handige parameter oplevert. Voor PV-installaties¹ bedraagt deze in onze contreien ongeveer drie jaar, wat vergelijkbaar is met andere vormen van energie. Deze parameter houdt evenwel geen rekening met de aard en de kosten van de energie. Gebruikt men de CO₂-terugverdiëntijd² als parameter, dan valt de vergelijking tussen hernieuwbare energie en energie uit fossiele brandstoffen duidelijk in het voordeel van de hernieuwbare energie uit. Een vergelijking met nucleaire energie is bijzonder moeilijk omdat de impact van het nucleaire afval nog niet duidelijk is.

Ook andere criteria, zoals de uitputbaarheid van de energiebron en de milieu-impact van de ontmanteling, maken de PV-installaties milieuvriendelijk in vergelijking tot klassieke centrales.

Zonne-energie is na biomassa en wind onze belangrijkste bron van hernieuwbare energie. Bovendien bieden zonnepanelen de gelegenheid om zonder overlast decentraal en kleinschalig op gezins- en ondernemingsniveau groene stroom te produceren, afgestemd op de eigen energiebehoefte. Daarom blijft de Vlaamse overheid in de nodige steun voorzien voor fotovoltaïsche energie. De Vlaamse en federale steunmechanismen moeten deze technologie toegankelijk maken voor een breed publiek.

Dit neemt niet weg dat het Vlaams energiebeleid eveneens gericht is op energiebesparing, want een bespaarde kilowattuur is altijd beter dan een groene kilowattuur, besluit de minister.

¹ Fotovoltaïsche installaties

² CO₂: Koolstofdioxide

4. Bespreking

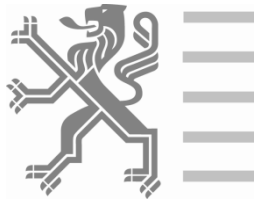
De heer *Jan Penris*, commissievoorzitter, verwijst naar het antwoord van minister Van den Bossche en vraagt of de commissie het eens is met dit standpunt. De commissie stemt eenparig met dit standpunt in.

Jan PENRIS,
voorzitter

Veerle HEEREN,
verslaggever

BIJLAGE:

Antwoord van de Vlaamse Regering

Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie

Standpunt mbt Verzoekschrift over het al dan niet milieuvriendelijke karakter van (steun aan particulieren voor) het plaatsen van zonnepanelen 5 (2010-2011)

Hoe milieuvriendelijk een product is, hangt altijd af van waar je het mee vergelijkt. Een vaak gehanteerde methode is die van de levenscyclusanalyses (LCA), een bijzonder uitgebreide dataset van indicatoren, die soms echter verder onderzoek behoeven of zich situeren binnen een zeer brede en dus moeilijk interpreteerbare range (zoals bijvoorbeeld de inschatting van de externe kosten van nucleair afval versus de verwerkingskost van afval afkomstig van PV-installaties).

Maar er zijn ook eenvoudige parameters die gebruikt kunnen worden in een vergelijking, zoals bijvoorbeeld de energierugverdiëntijd. Dat is de tijd die nodig is om met het systeem evenveel energie te produceren als er bij het maken van het systeem verbruikt is. Voor PV ligt deze in onze contreien rond de drie jaar, ongeveer evenveel als bij klassieke productie-installaties. Deze parameter houdt er evenwel geen rekening mee wat voor energie verbruikt werd (al dan niet milieuvriendelijk geproduceerde energie) en zegt ook niets over de energiekosten.

Er bestaan ook parameters zoals de CO₂-terugverdiëntijd, uitgedrukt als gram CO₂ per kWh geproduceerde elektriciteit. Deze parameter wordt vaak ook uitgedrukt in een verhouding directe CO₂-uistoot versus CO₂-uitstoot door de bouw en afbraak van een systeem. Voor klassieke, fossiele energieproductie is het relatief aandeel van de eerste factor natuurlijk zeer groot, terwijl de CO₂/kWh-uitstoot van nucleaire en hernieuwbare energie-installaties voornamelijk veroorzaakt wordt door de bouw van de installaties, het prepareren van de brandstof, de afbraak en recyclage van het systeem en de verwerking van het afval.

Deze parameter geeft al een completer beeld waaruit een sterk contrast tussen fossiele en hernieuwbare energieproductie naar voor komt, in het voordeel van de laatste. De cijfers voor nucleaire energieproductie zijn minder eenduidig en omvatten een zeer brede range, wat te maken heeft met de moeilijk te kwantificeren indicatoren zoals de impact van verwerking en opslag van nucleair afval, o.a. omdat onze ervaring ermee zeer beperkt is.

Wat ook in rekening moet gebracht worden is de energiebron. Voor zonnepanelen is deze hernieuwbaar en is er geen uitstoot tijdens de productie van elektriciteit, voor fossiele of nucleaire productie-installaties geldt dat de energiebron per definitie eindig is en er wel uitstoot is tijdens de productie.

Daarnaast heeft ook het einde van de levenscyclus een grote impact op het milieuvriendelijk karakter van een productie-installatie. De afbraak van een PV-systeem houdt iets anders in dan de ontmanteling van een nucleaire centrale of van grote, klassieke energiecentrales.

Samenvattend wordt in studies op basis van bovenstaande methodes aangegeven dat energieproductie via zonnepanelen in vergelijking met klassieke systemen als milieuvriendelijk mag bestempeld worden.

Gegeven het feit dat zonne-energie, na biomassa en wind, onze belangrijkste bron van hernieuwbare energie is, en zonnepanelen een van de weinige manieren is om, zonder overlast (geen uitstoot, geen geluidshinder) decentraal en kleinschalig op gezins- en ondernemingsniveau groene stroom te produceren, afgestemd op de eigen energie-behoefte, blijft de Vlaamse overheid PV de steun geven die het nodig heeft. Dit steunmechanisme, via groenestroomcertificaten, en het (federale) stelsel van voordelige, groene leningen en fiscale aftrekbaarheid, moet deze technologie toegankelijk maken voor een breed publiek.

Dit neemt niet weg dat het Vlaams energiebeleid eveneens gericht is op energie-besparing, want een bespaarde kWh is altijd beter dan een groene kWh.

Vlaamse minister van Energie, Wonen,
Steden en Sociale Economie

Freya VAN DEN BOSSCHE